

CASUS WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

2021

Verzinnen van data, plagiaat, betrouwbaarheid – deels gegrond, deels ongegrond

Vrije Universiteit

1. Onderwerp van de klacht

Kort samengevat stelt klager dat een aantal publicaties van beklaagde opvallende overeenkomsten in data en tekstuele overlap vertonen. Voorts stelt klager dat in sommige gevallen medisch-ethische toetsing dan wel toestemming van deelnemers ontbreekt en dat er sprake is van vals opgegeven affiliaties.

2. Advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit aan het College van Bestuur

1 Procedure

1.1 Ontvangst van de klacht

Op [datum] en [datum] zijn bij het College van Bestuur van de Vrije Universiteit (hierna: CvB) e-mails binnengekomen afkomstig van [klager] en gericht tegen [beklaagde]. De e-mails betreffen een klacht rond een vermoeden van schending van de wetenschappelijke integriteit. Kort samengevat stelt klager dat een aantal publicaties van beklaagde opvallende overeenkomsten in data en tekstuele overlap vertonen. Voorts stelt klager dat in sommige gevallen medisch-ethische toetsing dan wel toestemming van deelnemers ontbreekt en dat er sprake is van vals opgegeven affiliaties.

Conform vigerende procedures heeft het CvB de klacht onverwijld doorgezonden aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit VU-VUmc (hierna: de commissie) ter beoordeling van de ontvankelijkheid en eventuele inhoudelijke behandeling. De klacht is op [datum] binnengekomen bij de commissie. Een afschrift van de klacht is bijgevoegd als *Bijlage 1* bij dit adviesrapport.

1.2 Ontvankelijkheid van de klacht

De commissie heeft op [datum] aan klager en op [datum] aan beklaagde de ontvangst van de klacht bevestigd, daarbij gemeld dat zij de ingediende klacht had getoetst aan het bepaalde in de Klachtenregeling wetenschappelijke Integriteit VU-VUmc uit 2016 (hierna: de Klachtenregeling) en dat de klacht ontvankelijk was. Tevens heeft de commissie in deze ontvangstbevestiging kenbaar gemaakt dat op het vervolg van de procedure de Klachtenregeling van toepassing is. Klager en beklaagde hebben ieder een afschrift van zowel de klacht als de Klachtenregeling ontvangen. De bij de publicaties betrokken coauteurs, [betrokkene 1] en [betrokkene 2] zijn in de loop van het onderzoek als betrokkenen in deze zaak aangemerkt en hebben de klacht op [datum] resp. [datum] ontvangen.

1.3 Schriftelijke ronde

De commissie ving het onderzoek aan met een onderzoek naar de aard en periode van de affiliatie van beklagde aan de VU en het vervolgens bepalen welke publicaties onder de academische verantwoordelijkheid van de VU vallen. Betrokkene 1 en betrokkene 2 zijn gedurende het onderzoek van de commissie voor inlichtingen benaderd. Op [datum] zijn klager en beklagde op de hoogte gesteld van de stand van zaken in het onderzoek van de commissie.

Beklaagde heeft zijn verweer op de klacht aangeleverd op [datum] en [datum]. Afschriften hiervan zijn bijgevoegd als *Bijlage 2* resp. *Bijlage 3* bij dit adviesrapport. De commissie heeft deze verweren op [datum] met klager gedeeld. Deze zijn tevens ter kennisgeving met betrokkene 1 en betrokkene 2 gedeeld. Op [datum] is van klager een reactie op het verweer van beklagde ontvangen, die op [datum] met beklagde is gedeeld. Op [datum] is daarop van beklagde een reactie ontvangen, die op [datum] met klager is gedeeld. Daarbij is medegedeeld met dat de schriftelijke ronde gesloten werd. Beklaagde is op [datum] geïnformeerd dat de schriftelijke ronde gesloten werd. Betrokkene 1 en betrokkene 2 hebben op [datum] de laatste reacties van klager en beklagde ontvangen, met daarbij de mededeling dat de schriftelijke ronde gesloten werd.

Met het oog op de helderheid van de klacht en de bevindingen uit de schriftelijke ronde, heeft de commissie besloten om de klacht schriftelijk af te handelen en geen hoorzittingen te organiseren.

1.4 Concept adviesrapport

Het concept-adviesrapport ([kenmerk]) is op [datum] aan klager, beklagde, betrokkene 1 en betrokkene 2 verzonden ter controle van eventuele feitelijke onjuistheden met als deadline [datum]. Klager heeft een correctie op het adviesrapport ingestuurd. De andere partijen hebben geen aanleiding gezien correcties op het adviesrapport in te sturen.

2 standpunten van partijen

2.1 De klacht

Klager heeft zich tot een groot aantal onderzoeksinstellingen en redacties van wetenschappelijke tijdschriften gewend en heeft [aantal] publicaties van beklagde met wisselende medeauteurs gemeld. Hij stelt dat de meeste van die publicaties gaan over [...]. Hij stelt de volgende klachtonderdelen aan de orde.

1. Hoewel iedere publicatie een afzonderlijke set van deelnemers en experimentele omstandigheden lijkt te beschrijven, zijn er opmerkelijke en onverwachte overeenkomsten tussen gegevens die betrekking hebben op deelnemers.
2. Er zijn tekstuele overeenkomsten tussen de publicaties onderling en met oudere publicaties van andere auteurs. Deze hebben ook betrekking op het overnemen van onderzoeksresultaten.
3. In sommige publicaties ontbreken verklaringen over medisch-ethische toestemming dan wel toestemming van vrijwilligers.
4. In een aantal publicaties geeft beklagde aan dat hij is geaffilieerd aan [...]. Uit contact tussen klager en [...] is gebleken dat dit niet juist is.

Voor een gedetailleerd overzicht van zijn opmerkingen per publicatie verwijst hij naar [...].

2.2 Publicaties die onder de verantwoordelijkheid van de VU vallen

In Nederland gelden geen wettelijke normen voor wetenschappelijke integriteit. In de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening (VSNU 2004, aangepast in 2012 en in 2014. Hierna: NGWb) is een uitwerking gegeven aan algemene beginselen van professioneel wetenschappelijk handelen. Hetzelfde geldt voor de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018 (hierna: NGWI). Deze worden door de VU en het VUmc onderschreven en gelden als richtlijnen voor de universiteit als bedoeld in artikel 1.7 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Whw). In de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit VU-VUMC - januari 2016 (hierna: Klachtenregeling) wordt dan ook gesteld: "Binnen de VU en het VUmc rust op alle betrokkenen bij het onderwijs en onderzoek een eigen verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de wetenschappelijke integriteit. De algemene beginselen van professioneel wetenschappelijk handelen dienen daartoe te allen tijde te worden nageleefd.

Richtlijnen die op grond van art. 1.7 Whw worden vastgesteld binden wetenschappelijke medewerkers van de VU, voor zover hun werkzaamheden worden verricht onder de verantwoordelijkheid van de VU. Onder medewerker wordt op grond van art. 1.4 van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit VU-VUMC (2016) ook degene verstaan die [...], voor zover hun wetenschappelijke werkzaamheden gebeuren onder de academische verantwoordelijkheid van de VU. Beklaagde [...] vermeldt deze affiliatie in [aantal] publicaties. Deze vallen onder de academische verantwoordelijkheid van de VU. Het gaat om de volgende publicaties:

[...]

De commissie verwijst verder naar deze publicaties zoals ze hiervoor zijn genummerd. Bij deze publicaties is beklagde als eerste auteur vermeld. Verder zijn steeds [betrokkene 1] en [betrokkene 2] als auteur aangegeven. Betrokkene 1 was indertijd aan de VU verbonden [...]. Hij staat bij de publicatie 4 als tweede auteur vermeld, bij de overige als derde en laatste auteur.

De commissie heeft in haar onderzoek beklagde gevraagd om commentaar te leveren op de klachtonderdelen voor zover ze betrekking hebben op deze publicaties. Betrokkene 1 en betrokkene 2 zijn voor inlichtingen over deze publicaties benaderd.

Het verweer van beklagde en de reactie van klager

Beklaagde heeft gesteld dat klager door het indienen van de klacht de aandacht probeert af te leiden van [...]. De commissie laat dit deel van het verweer in haar onderzoek buiten beschouwing, omdat het niets afdoet aan de vraag of er in het werk van beklagde schendingen van de wetenschappelijke integriteit voorkomen.

Klachtonderdeel 1

Klachtonderdeel 1 heeft, voor zover het de verantwoordelijkheid van de VU betreft, betrekking op een vergelijking van publicatie 1 met de publicatie [...]. Beklaagde heeft te kennen gegeven dat de gegevens in beide publicaties overeenkomen omdat de onderzoekspopulaties vergelijkbaar waren en sommige personen in beide populaties voorkwamen. Klager heeft naar voren gebracht dat dit onwaarschijnlijk is. In de publicatie

[...], terwijl in publicatie 1 [...].[...]. Beklaagde heeft gesteld dat in beide studies dezelfde waarden voor [...] zijn gebruikt om de resultaten te kunnen vergelijken. [...].

Klachtonderdeel 1 heeft ook betrekking op de publicaties 3, 4 en 5. Klager heeft gesteld dat, hoewel het in deze publicaties gaat om [...], de [...] steeds hetzelfde zijn. [...]. Beklaagde heeft aangegeven dat [...].

Klachtonderdeel 2

Klachtonderdeel 2 heeft wat betreft overeenkomsten met eigen en andermans teksten betrekking op de publicaties 1, 2 en 5. Wat betreft overeenkomsten in onderzoeksresultaten heeft het klachtonderdeel betrekking op publicatie 5. Klager heeft gemeld dat het bij publicatie 5 gaat om overeenkomsten met de onderzoeksresultaten zoals vermeld in de publicatie [...].

Over dit klachtonderdeel 2 heeft beklagde ten aanzien van de publicaties 1, 2 en 5 gesteld dat de overeenkomsten in teksten voortkomen uit het gebruik van standaardwoorden en -zinnen, vooral in abstracts. Klager heeft opgemerkt dat het erg ongebruikelijk is dat wetenschappelijke teksten zo zeer op elkaar lijken. Beklaagde heeft naar voren gebracht dat in abstracts altijd korte bevindingen zijn verwoord. In die gevallen waarin met andere onderzoek vergelijkbare resultaten waren gevonden, hebben de auteurs daarom voor standaardwoorden en -zinnen gekozen.

Met betrekking tot de overeenkomsten in onderzoeksresultaten van publicatie 5 en de [...]-publicatie heeft beklagde gesteld dat deze zijn te verklaren vanuit [...]. Klager heeft daarop naar voren gebracht dat het niet logisch is als data die verkregen zijn bij verschillende onderzoekspopulaties, en gemeten door verschillende onderzoekers, identiek zijn. Beklaagde heeft hierop geantwoord dat de bevindingen in beide studies hetzelfde zijn, namelijk dat [...]. De data zijn niet hetzelfde in beide studies.

Klachtonderdeel 3

Klachtonderdeel 3 heeft betrekking op publicatie 1. Ten aanzien van dit klachtonderdeel heeft beklagde gesteld dat hij toestemming heeft gekregen van het instituut [...], waaraan hij verbonden is. Klager heeft naar voren gebracht dat beklagde als [functie] van [...] een machtspositie heeft, die vraagtekens doet rijzen over de objectiviteit van de toestemming van [...] en mogelijk machtsmisbruik bij het werven van proefpersonen. Beklaagde heeft ontkend dat er sprake was van zulk machtsmisbruik, omdat [...] alle toepasselijke regels in acht neemt.

Klachtonderdeel 4

Klachtonderdeel 4 heeft betrekking op publicatie 1. Dit onderdeel is verder niet door klager en beklagde bediscussieerd.

3. Kader

3.1. Normenkaders

De in dit onderzoek opgenomen publicaties verschenen in [...] en [...]. Het is van belang vast te stellen welke normenkaders op het gebied van wetenschappelijke integriteit op deze publicaties van toepassing zijn.

In 2001 verscheen de Notitie Wetenschappelijke Integriteit. Met die notitie werd beoogd te bevorderen dat wetenschappelijk onderzoek zou plaatsvinden volgens algemeen aanvaarde normen voor wetenschappelijk handelen. In het bijzonder werd aandacht gegeven aan de wijze waarop zou moeten worden omgegaan met schending van deze normen. De notitie draagt niet het karakter van een code, maar is te zien als een verzameling van procedurele en inhoudelijke aanbevelingen hoe om te gaan met inbreuken op de wetenschappelijke integriteit.

De eerste code, de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening (NGWb), dateert van 2004. Naderhand is deze herzien in 2012 en in 2014. Op 1 oktober 2018 is de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (NGWI) in werking getreden. Deze heeft de NGWb vervangen. In par. 1.5 NGWI is bepaald dat de hoofdstukken 2, 3 en 5 van de code van toepassing zijn op:

- a. na de inwerkingtreding gestart onderzoek, en
- b. na de inwerkingtreding gestarte onderzoeksactiviteiten in voordien gestart onderzoek.

Verder is er de uit 2011 daterende European Code of Conduct for Research Integrity van All European Academies, die in 2017 werd herzien. Deze code draagt het karakter van een raamwerk, dat door middel van zelfregulering in de deelnemende landen tot gelding moet worden gebracht. Deze code bevat dus geen bindende normen.

In 2014 stelden VU en VUmc de eerdergenoemde Klachtenregeling vast. Deze werd in 2016 herzien. In bijlage 1 bij deze regeling is een aantal gedragingen opgenomen die in ieder geval als schendingen van de wetenschappelijke integriteit worden gezien. Deze opsomming moet worden gezien als een verduidelijking van de NGWb.

De door de commissie onderzochte publicaties zijn aan de desbetreffende media aangeboden in de periode [...]. Daarom zijn de NGWb 2004 en 2012 van toepassing.

3.2 Toepasselijke normen

Klachtonderdeel 1

Klachtonderdeel 1 heeft betrekking op het verzinnen van data, in die zin dat eenmaal gevonden onderzoeksgegevens opnieuw in een ander onderzoek worden gebruikt alsof ze daar zijn verkregen.

Zowel de NGWb 2004 als de NGWb 2012 bevatten geboden met betrekking tot het daadwerkelijk verzamelen van onderzoeksgegevens:

- NGWb 2004 II.1 Het selectief weglaten van onderzoeksresultaten wordt gemeld en beargumenteerd. De gegevens zijn daadwerkelijk verzameld. De gebruikte statistische methoden zijn toepasbaar op de verkregen data.
- NGWb 2012 2.1. De onderzoeksdata zijn daadwerkelijk verzameld. De gebruikte statistische methoden zijn in overeenstemming met de methodologische standaarden voor het gebruikte type gegevens. Het selectief weglaten van onderzoeksresultaten wordt gemeld en beargumenteerd.

Klachtonderdeel 2

Klachtonderdeel 2 heeft betrekking op zelfaanhaling zonder bronverwijzing en op plagiaat.

In geen van de versies van de NGWb is een verbod op zelfherhaling zonder bronverwijzing opgenomen. Beide versies bevatten bepalingen met betrekking tot plagiaat:

- NGWb 2004 1.3: Door correcte bronvermelding wordt duidelijk gemaakt dat er niet wordt gepronkt met andermans veren. Dit geldt ook voor informatie die van het internet is gehaald.
- NGWb 2012 1.3: Door correcte bronvermelding wordt duidelijk gemaakt welke de intellectuele herkomst is van de geciteerde of geparafraseerde teksten. Dit geldt ook voor informatie afkomstig van het internet en uit anonieme bronnen. Zonder bronvermelding worden geen teksten of resultaten van onderzoek van anderen overgenomen.

Daarnaast geldt het genoemde onder klachtonderdeel 1 tevens voor klachtonderdeel 2, voor zover het betrekking heeft op overeenkomsten met dat uit een onderzoek van andere auteurs.

Klachtonderdelen 3 en 4

Klachtonderdelen 3 en 4 hebben betrekking op de betrouwbaarheid van een wetenschapper waar gaat om inachtneming van wettelijke eisen en zorgvuldigheidseisen die worden gesteld aan het uitvoeren van en het rapporteren over wetenschappelijk onderzoek.

Beide versies van de NGWb vereisen van een wetenschapper dat hij betrouwbaar handelt:

- NGWb 2004 II, principe: De reputatie van betrouwbaarheid van de wetenschap wordt door iedere wetenschapsbeoefenaar met zijn handelwijze ondersteund en versterkt. Een wetenschapsbeoefenaar is betrouwbaar in de uitvoering van zijn onderzoek en het rapporteren daarover, en evenzeer in de overdracht van zijn kennis in onderwijs en publicaties.
- NGWb 2012 2, Definitie: Een wetenschapsbeoefenaar handelt betrouwbaar als hij nauwgezet onderzoek uitvoert en zorgt dat de verslaglegging van het onderzoek volledig is. Dit maakt wetenschappelijk onderzoek traceerbaar, controleerbaar en toetsbaar. Betrouwbaarheid heeft zowel betrekking op het gedrag van de wetenschapsbeoefenaar als op zijn schriftelijke werk.

4. Beoordeling

4.1 Klachtonderdeel 1: verzinnen van data

De commissie heeft beklagde en betrokkenen gevraagd om de op de onderzoeken betrekking hebbende ruwe data ter beschikking te stellen. Dit bleek niet mogelijk. Betrokkene 1 heeft gesteld ervoor in te staan dat de [...] -onderzoeken daadwerkelijk hebben plaatsgevonden.

De commissie leidt uit de publicatiedatum van de publicaties af dat de onderzoeken moeten hebben plaatsgevonden voor [jaartal]. Ten aanzien van de bewaartermijn van ruwe onderzoeksgegevens wordt in art. III.3, NGWb 2004, gesteld dat deze minimaal 5 jaar is. Er bestond voor beklagden en betrokkenen dus niet een verplichting om de gegevens langer dan 5 jaar te bewaren.

De commissie merkt op dat beklagde het klachtonderdeel niet op overtuigende wijze heeft weerlegd. De commissie is met de klager van mening dat de overeenkomsten die er bestaan tussen de in verschillende onderzoeken en onderzoekspopulaties in hoge mate onwaarschijnlijk zijn.

De commissie kan echter niet met onbetwistbare zekerheid vaststellen of de klacht gegrond is, omdat zij niet in de gelegenheid was om de authenticiteit van de data zelf te verifiëren. Dat de gegevens niet aan de commissie ter beschikking konden worden gesteld, kan in dit geval niet worden aangemerkt als een schending van de wetenschappelijke integriteit omdat de door de toepasselijke codes voorgeschreven bewaartermijn is verstreken.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

4.2 Klachtonderdeel 2: zelfherhaling, plagiaat en overnemen van onderzoeksdata

4.2.1 Klachtonderdeel 2.1: zelfherhaling en plagiaat

De commissie heeft de klachten betreffen zelfherhaling en plagiaat nagetrokken.

Publicatie 1: [...].

Hier zijn door klager overeenkomsten met zeven bronnen aangegeven waar door beklagde niet naar verwezen wordt.

a. [...]

Er zijn inderdaad veel tekstonderdelen die overeenkomen. Het betreft hier zelfherhaling zonder bronvermelding. Ten tijde van het schrijven van [...] bestond, zoals eerder gezegd, nog geen norm waarin dit werd verboden. Hier is geen sprake van schending van de wetenschappelijke integriteit.

b. [...]

In de [...] komen [...] voor die, met een kleine toevoeging, zonder bronvermelding overeenkomen met [...] van deze publicatie. Het gaat niet om informatie van feitelijke aard, maar de weergave van een wetenschappelijk inzicht. Het is niet duidelijk welke rol deze [...] in het betoog van de auteurs spelen. Er wordt wel naar bronnen verwezen, maar de betekenis daarvan kan de commissie niet uit de strekking van het onderzochte artikel afleiden. Hier is sprake van plagiaat.

c. [...]

Er komen in de [...] eveneens [...] voor die zonder bronvermelding overeenkomen met de paragraaf over [...] van de hier vermelde publicatie. Het gaat ook hier niet om informatie van feitelijke aard, maar de weergave van een wetenschappelijk inzicht. Ook hier wordt wel naar

bronnen verwezen, maar de betekenis daarvan is wederom onduidelijk. Hier is sprake van plagiaat.

d. [...]

In de [...] komt, tussen een herhaling van eigen werk door, [...] voor die zonder bronvermelding overeenkomt met de abstract van de hier aangehaalde publicatie. Welke rol dit deel van een zin speelt in de redenering is onduidelijk. Het is onwaarschijnlijk dat de overeenkomst op toevalligheid berust. Hier is sprake van plagiaat.

e. [...]

[...] komen grotendeels overeen met het hier vermelde artikel. Er is geen verwijzing naar dit artikel, wel naar twee andere. In die artikelen heeft de commissie geen aanknopingspunten gevonden voor een verwijzing. Er is sprake van plagiaat.

f. [...]

In de [...] komen [...] overeen met [...]. Het gaat hier niet om het ontlenen van wetenschappelijke bevindingen, maar om min of meer gestandaardiseerde aanduidingen van het includeren en inlichten van proefpersonen. Er is geen sprake van plagiaat.

g. [...]

[...] komt overeen met het hier aangehaalde artikel. Er wordt niet naar verwezen. Deze informatie is van feitelijke aard, waarvan niet kan worden aangetoond dat deze is overgenomen. Er is geen sprake van plagiaat, omdat het niet gaat om de overname van wetenschappelijke ideeën en resultaten.

Publicatie 2: [...]

a. [...]

De [...] komen voor het overgrote deel overeen met [...] van het hier aangehaalde artikel. Er is geen bronvermelding. Het is aannemelijk dat hier sprake is van overname, omdat de kans dat zinnen op deze manier met elkaar overeenkomen, zeer klein is. Er is echter geen sprake van plagiaat, omdat het niet gaat om de overname van wetenschappelijke ideeën en resultaten.

b. [...]

De [...] komt, met toevoeging van [...], overeen met [...] van het hier vermelde artikel. Er is geen bronvermelding. Het is aannemelijk dat hier sprake is van overname, omdat de kans dat zinnen op deze manier met elkaar overeenkomen, zeer klein is. Er is echter geen sprake van plagiaat, omdat het niet gaat om de overname van wetenschappelijke ideeën en resultaten.

c. [...]

In [...] komen veel overeenkomsten voor met de hier aangehaalde publicatie. De meeste daarvan zijn te vinden in [...]. De overeenkomsten zijn zo groot dat het aannemelijk is dat er sprake is van overname. In feite is de feitelijke weergave van [...] ontleend aan het hier aangehaalde artikel. Tussen dat knip- en plakwerk zijn de resultaten van het onderzoek vermeld. [...]

In dit geval is op tal van plekken sprake van overname van teksten die gaan over ideeën en werkwijzen. Er is sprake van grootschalig plagiaat.

d. [...]

e. [...]

De gestelde overeenkomsten tussen de hier vermelde artikelen en het onderzochte artikel zijn zo gering dat de commissie ze buiten beschouwing heeft gelaten.

Publicatie 5: [...]

a. [...]

Belangrijke delen van [...] komen overeen met [...] van het hier aangehaalde artikel. Verder is een groot deel van [...] gelijk aan [...] van het aangehaalde artikel. Kenmerkende onderdelen van [...] komen overeen met [...] van het aangehaalde artikel. Er is geen bronverwijzing. De overeenkomsten zijn zo groot dat het aannemelijk is dat er sprake is van overname. In feite is [...] ontleend aan het hier aangehaalde artikel. Tussen dat knip- en plakwerk zijn de resultaten van het onderzoek vermeld.

In dit geval is op tal van plekken sprake van overname van teksten die gaan over ideeën en werkwijzen. Er is sprake van grootschalig plagiaat.

b. [...]

Naar dit aangehaalde artikel wordt in [...] van het onderzochte artikel verwezen, namelijk als wordt gesteld dat de auteurs gestandaardiseerde procedures hebben gevolgd voor [...]. In het aangehaalde artikel gaat het echter niet over [...]. Er wordt een geheel andere methode gevolgd. De verwijzing is daarom zinloos.

Van de [...] komt een groot deel overeen met [...] van het aangehaalde artikel. Er is geen bronvermelding. In dit gedeelte wordt met [...] verwezen naar [...]. Naar hetzelfde artikel wordt met [...] ook in het aangehaalde artikel verwezen. Als voorbeeld dient [...] uit het aangehaalde artikel: [...]. Deze [...] komt [...] overeen met de volgende zin uit de [...]van het onderzochte artikel: [...].

In het gedeelte van de [...] dat overeenkomt met het aangehaalde artikel komt de bewering voor dat [...]. [...] wordt in het onderzochte artikel helemaal niet aan de orde gesteld.

Er zijn aanwijzingen te over dat een groot deel van [...] van het onderzochte artikel is overgenomen uit het aangehaalde artikel. Er is sprake van plagiaat.

c. [...]

d. [...]

e. [...]

De gestelde overeenkomsten tussen de hier vermelde artikelen en het onderzochte artikel zijn zo gering dat de commissie ze buiten beschouwing heeft gelaten.

4.2.2 Klachtonderdeel 2.2: overnemen van onderzoeksdata

De commissie heeft de weergave van de data in publicatie 5 vergeleken met de publicatie [...] (zie hierboven par. 8.2.1, publicatie 5, onder a).

De commissie is het met beklagde eens dat de bevindingen in beide onderzoeken overeenstemmen, namelijk dat [...], maar dat de data niet hetzelfde zijn.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

4.2.3 Klachtonderdeel 3: medisch-ethische goedkeuring

Het betreft hier het onderzoek dat ten grondslag lag aan publicatie 1. In dit onderzoek [...]. Naar Nederlandse wettelijke maatstaven is daar medisch-ethische goedkeuring voor nodig.

De commissie leidt uit de publicatie en de mededelingen van beklagde af dat het onderzoek heeft plaatsgevonden voor [...] en wel in [...]. Beklaagde heeft gesteld dat hij voor dat onderzoek toestemming heeft gekregen van [...]. Klager heeft daar vraagtekens bij geplaatst, omdat beklagde als [functie] van [...] dan toestemming van zichzelf zou hebben gekregen.

Gegevens die beschikbaar zijn gekomen door ze te verzamelen in strijd met een wettelijk voorschrift zijn onrechtmatig verkregen. Als deze gegevens niettemin worden gebruikt voor openbaarmaking van onderzoeksresultaten wordt de indruk gewekt dat ze wel rechtmatig zijn verkregen. Daardoor wordt een onjuiste voorstelling van zaken gegeven en handelt de wetenschapper niet betrouwbaar, wat een schending van de wetenschappelijke integriteit in de zin van NGWb 2004 en NGWb 2012 betekent.

De commissie heeft vastgesteld dat het type onderzoek [...] viel onder de [...]. In deze Guidelines wordt de noodzaak van goedkeuring door een medisch-ethische commissie aangegeven en wordt ook gewag gemaakt van de aanwezigheid van zulke commissies, binnen en buiten onderzoeksinstituten. Of [...] op het moment van het onderzoek beschikte over een medisch-ethische commissie, is niet duidelijk geworden. Ook is het niet duidelijk of het mogelijk was om voor een onderzoek als hier aan de orde is eventueel buiten [...] om een verzoek te doen tot goedkeuring. Op het moment waarop het onderzoek werd uitgevoerd waren de Guidelines bovendien niet omgezet in wetgeving.

Dit betekent dat de gegevens niet in strijd met de wet zijn verkregen. Of mogelijk de op basis van de Guidelines vereiste zorgvuldigheid niet in acht is genomen, kan door de commissie niet worden geconstateerd.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

4.2.4 Klachtonderdeel 4: valse affiliatie

Het opgeven van een vals affiliatie is in strijd met de eis van betrouwbaarheid, zoals vastgelegd in de NGWb 2004 en de NGWb 2012.

Het gaat hier om publicatie 1, waarin is vermeld dat beklagde een affiliatie heeft bij [...].

Klager heeft het vermelden van deze affiliatie gemeld bij dit [...]. De commissie is van mening dat het [...] de geëigende organisatie is om deze kwestie te onderzoeken en eventueel maatregelen te nemen.

De commissie laat dit klachtonderdeel daarom buiten behandeling.

5. Conclusie

Klachtonderdeel 1 is ongegrond.

Klachtonderdeel 2 is wat betreft de beschuldiging van plagiaat gegrond. Er is sprake van een consistent patroon, waarbij [...] worden ontleend aan andere publicaties. Daarbij vindt geen bronverwijzing plaats. Hetzelfde geldt ook voor [...]. In feite is het schrijven van een artikel op deze manier een knip- en plak oefening, waarbij tussendoor de onderzoeksresultaten worden opgevoerd.

Klachtonderdeel 2 is wat betreft het overnemen van onderzoeksdata ongegrond.

Klachtonderdeel 3 is ongegrond.

Klachtonderdeel 4 wordt buiten behandeling gelaten.

6. Advies

De commissie adviseert dat het College van Bestuur er voor zorgdraagt dat aan de redacties van de desbetreffende media wordt verzocht de volgende publicaties wegens plagiaat in te trekken:

- [...]
- [...]
- [...]

3. Aanvankelijk oordeel College van Bestuur

Het College van Bestuur:

- besluit op 2 juli 2021 om het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit VU-VUmc (CWI) in zijn geheel over te nemen. Dat betekent dat het College van Bestuur (CvB) besluit:
 - klachtonderdeel 1 ongegrond te verklaren;
 - klachtonderdeel 2 wat betreft de beschuldiging van plagiaat gegrond te verklaren en wat betreft het overnemen van onderzoeksdata ongegrond te verklaren;
 - klachtonderdeel 3 ongegrond te verklaren;
 - klachtonderdeel 4 buiten behandeling te laten;en dat het CvB besluit dat de volgende publicaties wegens plagiaat dienen te worden ingetrokken:
 - [...]
 - [...]
 - [...]
- is met betrekking tot klachtonderdeel 2 wat betreft de beschuldiging van plagiaat van oordeel dat [beklaagde] verwijtbaar heeft gehandeld, door [...].
- besluit daarom dringend aan beklaagde te verzoeken om de redacties van de desbetreffende media te verzoeken om intrekking van de bovengenoemde publicaties en binnen twee maanden nadat het besluit definitief geworden is uitvoering te geven aan deze maatregel.
- besluit beklaagde te informeren dat het CvB zich het recht voorbehoudt dit zelf te bewerkstelligen.
- besluit de decaan [...] opdracht te geven om erop toe te zien dat de publicaties worden ingetrokken en indien dit niet binnen de gestelde termijn gebeurt, zelf namens het CvB aan de betreffende media te verzoeken de publicaties in te trekken.

- besluit de betrokken co-auteurs, [betrokkene 1] en [betrokkene 2], te informeren over dit besluit.

4. LOWI

Op deze zaak is geen LOWI-advies aangevraagd.

5 Definitief oordeel College van Bestuur

Het oordeel van het College van Bestuur werd definitief op 10 augustus 2021.